

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Majchráka a sudcov JUDr. Petra Krajčoviča a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci proti obvinenému **M. H.**, pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. (zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2 T 81/06, prerokoval na verejnom zasadnutí 29. januára 2008 v Bratislave dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2007, sp. zn. 4 To 73/2007 a na základe ustanovení § 369 ods. 2, § 370 ods. 1, § 383, § 384 ods. 1, § 384 ods. 1, § 385 ods. 1, § 386 ods. 1, ods. 2, § 388 ods. 1 a § 391 ods. 1 Tr. por. rozhodol

t a k t o :

Uznesením Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2007, sp. zn. 4 To 73/07 bol z dôvodu predpokladaného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por.

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 316 ods. 1 Tr. por. **v p r o s p e c h** obvineného M. H..

Napadnuté uznesenie **s a z r u š u j e.**

Zrušuje sa aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2007, sp. zn. 4 To 73/07, ktorým bol na podklade odvolania obvineného M. H. podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušený rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 18. mája 2007, sp. zn. 2 T 81/06 a vec bola podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátená

súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené uznesenia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Bratislave **sa prikazuje**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 18. mája 2007, sp. zn. 2 T 81/2006 bol obvinený M. H. uznaný za vinného:

- v bode 1/ z trestného činu útlaku podľa § 237 ods. 1 Tr. zák. a z trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zák.

- v bode 2/ z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.,

- v bode 3/ z trestného činu obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zák.,

- a v bodoch 4/ až 8/ z pokračujúceho trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Tr. zák. (rozumej vždy zákona účinného v čase spáchania súdených skutkov).

Za to bol okresným súdom odsúdený podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere deväť rokov, so zaradením do prvej nápravno-výchovnej skupiny (§ 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák.)

Zároveň okresný súd podľa § 228 ods. 1 Tr. por. zaviazal obvineného uhradiť V., a. s., B., M. N., škodu 150 000 Sk, M. K., K. X., B., škodu 15 300 Sk, H. C. S., a. s., P., W. X., škodu 17 998 Sk, T. C., a. s., K., H. N. X., škodu 12 590 Sk a G. M. M., B., B. 7, škodu 15 568 Sk.

So zvyškom nároku na náhradu (§ 229 ods. 2 Tr. por.) škody súčasne poškodené strany V., a. s., B., M. N., M. K., K. X., B., H. C. S., a. s., P., W. X., T. C., a. s., K., H. N. X. a G. M. M., B., B. X., odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

So zreteľom na problematiku riešení v posudzovanom prípade na podklade generálnym prokurátorom v neprospech obvineného podaného dovolania, najvyšší súd nepovažoval za potrebné detailne uvádzať v rozsudku súdu prvého stupňa podrobne rozvedené skutkové zistenia, pretože predmetom posudzovania dovolacích námietok (ako bude v ďalšom uvedené) boli otázky, nemajúce priamy vzťah ku skutkovým zisteniam prvostupňového súdu, resp. k právnemu posúdeniu zistených skutkov.

Proti skôr uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa podali v zákonnej lehote odvolanie obvinený M. H. a okresný prokurátor v neprospech obvineného.

Krajský súd v Bratislave, rozhodujúc o týchto opravných prostriedkoch:

- na neverejnom zasadnutí uznesením z 13. augusta 2007, sp. zn. 4 To 73/07 na podklade odvolania obvineného M. H. podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil s pokynom, aby ju znovu v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol;
- na tom istom neverejnom zasadnutí 13. augusta 2007, uznesením sp. zn. 4 To 73/07 podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora zamietol.

Okresný súd Bratislava I dňa 18. decembra 2007 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie, podané generálnym prokurátorom Slovenskej republiky proti už spomenutému samostatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2007, sp. zn. 4 To 73/07, ktorým bolo podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora zamietnuté, pričom predmetné dovolanie bolo podané v lehote predpokladanej v ustanovení § 370 ods. 1 Tr. por.

V uvedenom mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) uplatnil generálny prokurátor dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por., argumentujúc tým, že pre zamietnutie odvolania prokurátora neboli podľa § 316 ods. 1 Tr. por. splnené podmienky. Krajský súd zamietnutie odvolania prokurátora postupom podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odôvodnil tým, že ho považoval za oneskorene podané, nakoľko v rozpore s ustanovením § 311 ods. 2 Tr. por. bolo toto odvolanie aj s jeho písomným odôvodnením doručené odvolaciemu súdu až 19. júna 2007, teda takmer po 30 dňoch od vyhlásenia rozsudku, hoci odvolanie prokurátora, avšak bez písom-

ného odôvodnenia, bolo podané 21. mája 2007. Takýto postup považoval dovolateľ za nezákonný a nesprávny, pretože odvolanie prokurátora bolo podané včas, v zákonom stanovenej lehote. Skutočnosť, že odôvodnenie odvolania bolo súdu doručené neskôr nemalo vplyv na to, že lehota na podanie odvolania bola dodržaná. Podľa názoru dovolateľa v ustanovení § 311 ods. 2 Tr. por. zakotvenú povinnosť prokurátora podané odvolanie písomne odôvodniť nemožno vykladať tak, že písomné odôvodnenie odvolania musí byť doručené súdu v lehote zákonom stanovenej na podanie odvolania. Krajský súd mal preto prvostupňový rozsudok v rámci odvolacieho konania preskúmať aj na podklade odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obvineného M. H. a ak tak neurobil, porušil zákon v prospech obvineného v ustanoveniach § 309 ods. 1, § 311 a § 316 ods. 1 Tr. por. Hoci prvostupňový rozsudok bol zrušený na podklade odvolania obvineného, odvolací súd sa nevysporiadal s argumentáciou odvolania, ktoré podal prokurátor v neprospech obvineného a prvostupňový súd by v rámci nového prerokovania veci musel akceptovať tzv. zákaz reformationis in peius.

Generálny prokurátor preto v podanom dovolaní navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2007, sp. zn. 4 To 73/2007 bol porušený zákon v prospech obvineného M. H. v ustanoveniach § 309 ods. 1, § 311 a § 316 ods. 1 Tr. por., aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Bratislave prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po predložení spisového materiálu súdom prvého stupňa a po preskúmaní obsahu samotného dovolania generálneho prokurátora podľa § 383 Tr. por. nariadil vo veci verejné zasadnutie, nakoľko dospel k záveru, že je daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. v neprospech obvineného a boli splnené aj ostatné podmienky na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku.

Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Bratislava I vyhlásil obvineného M. H. sa týkajúci odsudzujúci rozsudok, sp. zn. 2 T 81/2006 na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo 18. mája 2007. Po vyhlásení rozsudku a podaní poučenia o opravnom prostriedku predseda senátu v súlade s ustanovením § 310 ods. 1 Tr. por. umožnil osobám oprávneným podať odvolanie vyjadriť sa a ich vyhlásenie o opravnom

prostriedku zaznamenal do zápisnice o hlavnom pojednávaní, pričom osoby oprávnené podať odvolanie oznámili, že zatiaľ sa k možnosti využitia odvolania nevyjadrujú (obvinený a rovnako aj prokurátor).

Podľa § 309 ods. 1 Tr. por. odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Z uvedeného je zrejmé, že tak obvinenému, ako aj prokurátorovi začala lehota na podanie odvolania plynúť od oznámenia rozsudku, pričom z obsahu spisu je zistiteľné, že prokurátor odvolanie v neprospech obvineného zahlásil písomným podaním čo do výroku o vine a treste, ktoré odvolanie bolo súdu prvého stupňa doručené 21. mája 2007, t.j. počas plynutia lehoty na podanie odvolania s tým, že dodal, že podrobnejšie dôvody odvolania doručí súdu samostatným písomným podaním, k čomu došlo 19. júna 2007.

Pre úplnosť treba uviesť, že písomné vypracovanie vyhláseného rozsudku súdu prvého stupňa bolo doručené obvinenému M. H. 8. júna 2007, pričom rozsudok odvolaním napadol 4. júna 2007, obhajcovi obvineného bolo písomné vypracovanie rozsudku doručené 12. júna 2007 a prokurátorovi 14. júna 2007.

Podľa § 311 ods. 1 Tr. por. v písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Podľa § 311 ods. 2 Tr. por. odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Podľa § 311 ods. 3 Tr. por. ak odvolanie nespĺňa podmienky uvedené v odseku 2, predseda senátu vyzve odvolateľa, aby nedostatok odstránil. Ak takejto výzve nevyhoví iná osoba ako obžalovaný, môže súd postupovať podľa § 70.

Z už skôr citovaného ustanovenia § 311 ods. 2 Tr. por. skutočne vyplýva povinnosť prokurátora podané odvolanie odôvodniť tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. To však neznamená, že takéto písomné odôvodnenie odvolania musí byť súčasťou podaného opravného prostriedku ihneď pri jeho podaní (napr. zahlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní), ale také odôvodnenie opravného prostriedku možno písomne vypracovať a doručiť príslušnému súdu aj neskôr, spravidla sa tak stáva po doručení písomného vyhotovenia rozsudku. Uvedenému výkladu ustanovenia § 312 ods. 2 Tr. por. nasvedčuje o.i. aj to, že zákon celkom zreteľne počíta s tým, že odvolanie nemusí byť písomne odôvodnené ihneď pri jeho podaní, keď v ustanovení § 311 ods. 3 Tr. por. zakotvuje, že ak odvolanie nespĺňa podmienky uvedené v odseku 2 (t.j. aj ak absentuje písomné odôvodnenie tohto riadneho opravného prostriedku), predseda senátu vyzve odvolateľa, aby nedostatok odstránil. Ak takejto výzve nevyhoví iná osoba ako obžalovaný, môže súd postupovať podľa § 70.

V súdnej praxi je bežné a celkom logické, že k odôvodneniu opravného prostriedku odvolateľ spravidla pristúpi až po tom, čo mu je doručené písomné vyhotovenie rozhodnutia, ktoré opravným prostriedkom napáda, pretože až vtedy pozná všetky argumenty súdu, ktoré ho k vydaniu rozhodnutia viedli, vrátane poznania skutočností, ktoré súd vzal za preukázané, o aké dôkazy svoje rozhodnutie oprel, ako hodnotil vykonané dôkazy a pod.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

Ako už bolo naznačené, krajský súd svoj záver o tom, že odvolanie prokurátora, podané v neprospech obvineného, bolo podané oneskorene založil výhradne na zistení, že k podaniu písomného odôvodnenia tohto odvolania došlo až po uplynutí v ustanovení § 309 ods. 1 Tr. por. upravenej 15 dňovej lehoty od oznámenia rozsudku.

Uvedený záver je nesprávny a nezodpovedá správneému výkladu už skôr citovaných ustanovení zákona.

Odvolanie prokurátora, ktoré bolo podané v lehote 15 dní od oznámenia rozsudku nemožno považovať za oneskorene podané iba preto, že k jeho zo zákona povinnému odôvodneniu (§ 311 ods. 2 Tr. por.) došlo až po uplynutí uvedenej lehoty na podanie odvolania.

Krajský súd v Bratislave preto postupoval v rozpore s ustanovením § 316 ods. 1 Tr. por. keď v zákonom stanovenej lehote v neprospech obvineného M. H. podané odvolanie prokurátora zamietol ako oneskorene podané a nepreskúmal napadnutý rozsudok aj na podklade tohto včas a riadne podaného odvolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na všetky skôr uvedené zistenia a dôvody v konečnom dôsledku podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil vo výroku tohto rozsudku uvedené porušenie zákona v prospech obvineného M. H., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil právoplatné uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2007, sp. zn. 4 To 73/07, ktorým došlo k zamietnutiu odvolania prokurátora podľa § 316 ods. 1 Tr. por., zrušil tiež všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené uznesenie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, osobitne aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. augusta 2007, sp. zn. 4 To 73/07, ktorým bol na podklade odvolania obvineného M. H. podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušený rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 18. mája 2007, sp. zn. 2 T 81/06 a vec bola podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal, pretože krajský súd bol povinný napadnutý rozsudok prvostupňového súdu preskúmať nielen na podklade odvolania obvineného, ale aj na podklade odvolania prokurátora. V dôsledku toho dovolací súd napokon podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Bratislave prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Úlohou krajského súdu bude vykonať zákonom predpísané odvolacie konanie o riadnych opravných prostriedkoch, ktoré obvinený M. H. a krajský prokurátor podali proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 18. mája 2007, sp. zn. 2 T 81/2006

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. januára 2008

JUDr. Juraj Majchrák, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: